

Ks. Jerzy Popiełuszko patronem jedności w życiu społecznym oraz współpracy pomiędzy duchowymi a świeckimi

Ks. Jerzy Popiełuszko zostanie beatyfikowany 6 czerwca 2010 roku, jako męczennik za wiarę. To wielki dar Bożej Opatrzności, której będziemy za to dziękować - tym bardziej, że wyniesienie ks. Jerzego na ołtarze odbędzie się w Święto Dziękczynienia - powiedział Arcybiskup Metropolita Warszawski Kazimierz Nycz.

Uroczystość beatyfikacyjna rozpocznie się na Placu Piłsudskiego. Przewodniczyć jej będzie abp Angelo Amato, sekretarz Kongregacji ds. beatyfikacji i kanonizacji. Po niej Traktem Królewskim ruszy procesja z relikwiami nowego beatyfikowanego do Świątyni Opatrzności Bożej w warszawskim Wilanowie. W procesji wezmą udział parafie i ruchy katolickie. W wigilię beatyfikacji odbędzie się modlitewne czuwanie i koncert dla młodzieży, przy budującym się Centrum Opatrzności Bożej.

Znaczenie męczeństwa

Tegoroczne Święto Dziękczynienia 6 czerwca będzie miało w tym roku wyjątkowy charakter. Uroczystość beatyfikacyjna będzie dziękczynieniem Bogu za męczeńską ofiarę, za wolność i za to, że możemy mówić o prawdziwym zwycięstwie, które odniósł ks. Jerzy Popiełuszko - mówi Ks. Abp Kazimierz Nycz. Męczeństwo ks. Jerzego Popiełuszki wskazało, że miłość jest mocniejsza niż nienawiść. Wyznaczyło, jak napisał Jan Paweł II w encyklice *Veritatis Splendor* (93): "granice między dobrem i złem". Niewątpliwie męczeństwo to istotnie przyczyniło się do przełomu, jaki kilka lat później miał miejsce w naszej Ojczyźnie i w naszej części Europy.

Prośby o beatyfikację ks. Popiełuszki zaczęły napływać zaraz po jego zamordowaniu, czyli po 19 października 1984 roku. Ludzie pisali w tej sprawie listy z całego świata, dziękowali w nich za doznane cuda i łaski za wstawiennictwem ks. Jerzego.

Wzorzec kapłana w Roku Kapłańskim

Beatyfikacja Ks. Popiełuszki jest znakiem dla Kościoła w Roku Kapłańskim i jednocześnie wskazuje wszystkim kapłanom, także w różnych częściach świata, na potrzebę dawania świadectwa prawdy, dobra i miłości. Żyć prawdziwą wiarą, a jeśli trzeba umrzeć za wiarę - to ważne słowa. Ks. Jerzy z Łaski Bożej przypieczętował te słowa czynem. - Dzisiejszy świat potrzebuje takich właśnie świadków wiary żywej, odważnej i mocnej. Kapłan musi zwyciężać zło siłą dobra, potrzebuje mocy modlitwy, aby kochać Boga i każdego człowieka - mówi Ks. Abp Kazimierz Nycz.

Patron współpracy ze świeckimi

Szczególny charyzmat ks. Jerzego objawiał się w jego umiejętności tworzenia dobrych relacji z ludźmi. Swą dobrocią oraz prostą i serdeczną wiarą przyciągał ich do Boga. Dowiódł, że drogą do Boga jest drugi człowiek. Pokazał, jak być człowiekiem dialogu i jak tworzyć dobre relacje duchownych ze świeckimi. Potrafił zrozumieć potrzeby i problemy ludzi z różnych środowisk, m.in. robotników, służby zdrowia, środowisk twórczych czy ludzi nauki.

Wymiary świętości

Jego świętość na dobre objawiła się w ostatnich czterech latach życia, gdy był rezydentem w parafii św. Stanisława Kostki na Żoliborzu. Gdy w Hucie Warszawa 31 sierpnia 1980 roku robotnicy ogłosili strajk okupacyjny, ks. Popiełuszko został delegowany, by odprawić im niedzielną Mszę świętą. On zaś na tym nie poprzestał, pozostał z nimi i nawiązał głęboką więź. A potem wielu doprowadził do wiary, chrzcił, spowiadał, błogosławił małżeństwa. Na słynnych Mszach za Ojczyznę prosił o zachowanie spokoju, uczył jak być dla drugiego bratem, jak wyzbyć się niechęci

do prześladowców i przemienić życie. Ks. Jerzy to patron świętości także na dzisiejsze czasy. Kapłan, który wskazuje drogę miłości do Boga i ludzi.

Świadectwo ks. Jerzego potrzebne dziś

Męczeństwo uwieńczyło bezmiar prześladowań, jakie przyszło mu znosić. Był wzywany na przesłuchania przez służbę bezpieczeństwa i do prokuratury, zatrzymywany przez milicję i osadzany na komisariacie oraz w areszcie. Publikowano przeciwko niemu oszczercze artykuły, przeprowadzano rewizje w jego mieszkaniu, próbowano wytoczyć przeciwko niemu sprawę karną, dokonano kilku nieudanych zamachów na jego życie. Tylko wiara i heroiczne męstwo dały mu siłę i spowodowały, że się nie załamał i wypełnił swoją posługę aż do końca, twierdząc, że "jest gotowy na wszystko". Tuż przed porwaniem przez funkcjonariuszy MSW, ks. Jerzy wypowiedział słowa: "Módlmy się, byśmy byli wolni od lęku, zastraszenia, ale przede wszystkim od żądzdy odwetu i przemocy". To bez wątpienia kwintesencja całego jego nauczania. 19 października 1984 roku ksiądz Jerzy został zatrzymany na drodze z Bydgoszczy do Warszawy, poddany torturom i bestialsko zamordowany.

Boża Opatrzność, która nawet ze zła potrafi wyprowadzić dobro, dopuściła do męczeńskiej śmierci ks. Jerzego i w ten sposób ziściły się słowa Jana Pawła II: "Aby z tej śmierci wyrosło dobro, tak jak z krzyża zmartwychwstanie". To Opatrzność Boża sprawiła, że mimo śmierci ks. Jerzy odniósł wielkie zwycięstwo.

Rozwój kultu w Polsce i na świecie

Kult męczennika trwa. Do grobu ks. Popiełuszki przyjeżdżają pomodlić się tysiące ludzi z różnych krajów świata. - Do tej pory grób ks. Jerzego odwiedziło aż 18 mln pielgrzymów - mówi ks. Zygmunt Malacki, proboszcz parafii św. Stanisława Kostki. Przybyło wiele światowych osobistości, m.in.: Księżę Luksemburga Jan Wielki, prezydent Bułgarii Żelju Żelew, premier Węgier Victor Orban, premier Wielkiej Brytanii, Margaret Thatcher. Wszystkie wizyty polskich i zagranicznych gości są rejestrowane w Muzeum Sługi Bożego ks. Jerzego Popiełuszki w podziemiach kościoła.

Członkowie ruchów od lat modlili się o beatyfikację ks. Jerzego

Cieszy nas fakt, że Kościół uznał ks. Jerzego jako błogosławionego. Spotykamy się od ponad 5 lat przy grobie ks. Jerzego prosząc go o wstawiennictwo w naszej posłudze ewangelizacyjnej i apostołskiej. Tam odbył się nasz trzeci Ogólnopolski Kongres Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich 2005-2007, podczas którego rozważaliśmy co możemy uczynić w 14 obszarach naszego apostołstwa.

Ksiądz Jerzy zafascynował nas swoją prostotą serca, oddaniem Bogu i Ojczyźnie oraz współpracą z ludźmi świeckimi.

Czasy w których żyjemy skłaniają nas coraz częściej do składnia świadectwa męczeństwa, już nie tyle krwi co wierności na co dzień Ewangelii i nauce społecznej Kościoła. Mamy nadzieję, że ks. Jerzy będzie nas wspierał w naszym codziennym zmaganiu się o to, aby w naszym życiu i życiu społecznym wokół nas realizowane były wartości chrześcijańskie.

Drugim znaczącym wkładem posługi ks. Jerzego była jego otwartość na współpracę ze świeckimi. Zarówno duchowni jak i świeccy potrzebują w tej dziedzinie dobrych wzorców i mamy nadzieję że przykład postawy ks. Jerzego będzie w tym względzie dla nas wsparciem.

Spotkanie Plenarne Ogólnopolskiej Rady Ruchów Katolickich

Serdecznie zapraszamy na Spotkanie Plenarne Ogólnopolskiej Rady Ruchów Katolickich, które **odbędzie się 17 kwietnia br. (sobota) o godz. 10.30 w Warszawie**, w Domu Pielgrzyma „Amicus”, przy kościele św. Stanisława Kostki na Żoliborzu, ul. Hozjusza 2.

Podczas spotkania omówimy temat walki duchowej w świecie – rzeczywistości, w której swoje powołanie realizują członkowie ruchów i stowarzyszeń katolickich. Zapoznamy się z sylwetką duchową Męczennika naszych czasów Księdza Jerzego Popiełuszki. Podejmiemy zagadnienia związane z przygotowaniem członków ruchów i stowarzyszeń do beatyfikacji Księdza Jerzego Popiełuszki oraz Ojca Świętego Jana Pawła II. Nie zabraknie też informacji dotyczących bieżących spraw i wydarzeń.

Program spotkania

- 10.00 - Recepcja
- 10.30 - Rozpoczęcie spotkania
- 10.40 – „Świat miejscem walki duchowej. Jak w niej zwyciężyć?” – O. Adam Schulz SJ,
Odpowiedzialny za Formację w ORRK
- 11.30 – „Rola wspólnoty w walce duchowej” – Ks. Roberto Saltini, Zespół Koordynujący ORRK,
ruch Focolari
- 12.00 – „Sylwetka duchowa błogosławionego Ks. Jerzego Popiełuszki” – O. dr Gabriel
Bartoszewski OFM Cap, przygotowujący proces beatyfikacyjny
- 12.45 – Przerwa na kawę
- 13.15 – Sprawy bieżące
- 13.45 – Modlitwa przy grobie błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki - ks. Zygmunt Malacki,
proboszcz parafii gdzie pracował ks. Jerzy
- 14.00 – Eucharystia
- 15.00 – Obiad

Z wyrazami szacunku i modlitewną pamięcią

O. Adam Schulz SJ
Odpowiedzialny za Formację w ORRK

Regina Pruszyńska
Przewodnicząca ORRK

II Krucjata Modlitwy w intencji Ojczyzny

Maj 2010 – O większą współpracę laikatu z Duchem Świętym w życiu społecznym.

Czerwiec 2010 – O większą wierność Chrystusowi i gorliwość w pracy duszpasterskiej kapłanów.

Lipiec 2010 – Za wstawiennictwem błogosławionego Ks. Jerzego Popiełuszki, aby w naszej Ojczyźnie wzrastała troska o człowieka i dobro wspólne.

Sierpień 2010 – By szczególnie podczas wakacji Maryja strzegła dzieci i młodzież przed demoralizacją i przestępczością.

Wrzesień 2010 – Aby w programach szkolnych uwzględniano wychowanie patriotyczne, w tym szacunek dla historii, kultury, tradycji i wartości naszego Narodu.

Październik 2010 – Za Polaków o dojrzałą postawę obywatelską i większą troskę Polaków o małe Ojczyzny – samorządy lokalne.

Główne kierunki pracy ORRK na 2010

1.1. Ewangelizacja serca, ducha – jako podstawa

Ciągłym, nieustającym priorytetem naszego apostołstwa w ruchach jest ewangelizacja serca, ducha. Chodzi w niej o otwieranie człowieka na doświadczenie Boga, na Jezusa Chrystusa, na działanie Ducha Świętego poprzez głoszenie kerygmatu. Temu służą w ruchach różnego rodzaju rekolekcje ewangelizacyjne organizowane w parafii, szkole, w różnych centrach duchowości itd. W ramach ruchów lub na bazie ich członków powstają różnorodne Szkoły Ewangelizacyjne, które wypracowują bardzo sytematyczne kształcenie przygotowujące przyszłych ewangelizatorów.

Orędzie Dobrej Nowiny głoszone jest w czasie ewangelizacji ulicznych w formie koncertów, happeningów, rozmów indywidualnych. Dostyc owocne są happeningi ewangelizacyjne w blokowiskach. W czasie ewangelizacji w środowisku życia wykorzystywane są śpiewy, taniec ewangelizacyjny, a zwłaszcza pantomima i drama. Z powodzeniem organizowane są również marsze ewangelizacyjne np. „Marsz dla Jezusa”.

Ważnym narzędziem ewangelizacji są środki społecznego przekazu. W epoce „kultury obrazu” sprawdza się zwłaszcza telewizja, kino i internet (np. strony internetowe, czaty i kartki ewangelizacyjne). Sprawdzoną i wartą popularyzowania nowością jest ewangelizacja przez telefon (np. sms-y ewangelizacyjne). Nigdy jednak nie traci swej skuteczności ewangelizacja przez książki i czasopisma.

Ewangelizacja, którą dziś szczególnie promujemy to taka, która prowadzi do nawrócenia na poziomie duchowym, intelektualnym i moralnym. Nie wystarczy tylko ewangelizacja ducha i serca - choć jest ona bardzo ważna i potrzebna, ale jednocześnie musi się dokonywać przemiana myślenia (a dziś w ogóle problemem staje się samo myślenie) oraz przemiana postaw moralnych, aby nie było u nas za dużo kwietystów, czy też spirytualistów. Jeśli chodzi o nawrócenia w wymiarze moralnym to w ostatnich kilkunastu latach modnym stało się mówienie, że nie ważna moralność, ważne abyś miał wiarę a reszta sama przyjdzie. Nie przyjdzie jak się nie nauczy człowieka żyć zgodnie z sumieniem i nie uruchomi się myślenia.

1.2. Ewangelizacja doświadczenia świata.

Ewangelizacja doświadczenia życia społecznego i kultury.

Dziś naciski świata i jego ideologii na człowieka są olbrzymie, zupełnie niewspółmierne do naszych wcześniejszych doświadczeń nawet sprzed 20 lat. Dzisiaj bowiem ewangelizacja musi być pozytywną propozycją wobec ogromu konfrontacji świata z wiarą, relatywizmem etycznym, brakiem myślenia, świata który na dodatek hołduje konsumpcji, przyjemności, kłamstwu, itd. Kultura tego świata gęsto otacza człowieka i nie pozwala mu o sobie zapomnieć ani na chwilę.

Kościół, często jest bezbronny w praktycznym działaniu wobec zmian i szoku kulturowego, jaki dziś przechodzi człowiek. Dziś jeśli ktoś pragnie szerzyć jedynie wiarę bez połączenia jej z ewangelizacją doświadczenia kultury i życia społecznego otaczającego nas – staje na dłuższą metę na przegranej pozycji. Bo wiara będzie systematycznie niszczone przez różne ideologie tego świata: ideologie sekularyzmu, liberalizmu, przez poprawność polityczną i kulturową, przez naciski mediów i świata reklamy. Potrzeba nawrócenia w obu tych wymiarach jednocześnie, bo tylko wtedy jest szansa, że wyda to dobre owoce.

Kiedy przyglądamy się posłudze ewangelizacyjnej Jezusa Chrystusa to widzimy wyraźnie, że obejmowała ona oba wymiary życia człowieka: zarówno serce jak i doświadczenie świata – otwierała na Boga w sercu jak i na Boga działającego w świecie. Obejmowała zarówno wymiar duchowy, jak i moralny oraz intelektualny – bo wiązała się ze zmianą sposobu myślenia o człowieku, o stylu jego życia, doświadczeniu świata itd.

Drugim wymiar ewangelizacji to przenikanie Ewangelią kryteriów oceny intelektualnej i moralnej działania człowieka oraz procesów zachodzących w świecie, odkrywanie właściwej hierarchii dóbr, nawyków myślowych i postaw, inspirowanie do działania zgodnie z Ewangelią.

Jak mówił Paweł VI w „Evangelia nuntiandi”: „Kościół nie tylko ma głosić Ewangelię w coraz odleglejszych zakątkach ziemi i coraz większym rzeszom ludzi, **ale także mocą Ewangelii ma osiągnąć i jakby przewracać kryteria oceny, hierarchię dóbr, postawy i nawyki myślowe,**

bodźce postępowania i modele życiowe rodzaju ludzkiego, które stoją w sprzeczności ze słowem Bożym i planem zbawczym.” (EN 19)

Jak uczy dotychczasowe doświadczenie większość naszych chrześcijan, nawet tych przebudzonych duchowo i po ewangelizacji, zupełnie nie widzi Boga działającego w świecie i rozwoju Jego Królestwa pośród nas. Nie wie jak się jednoczyć i współpracować z Bogiem w świecie i pośród spraw tego świata (a to jest specyfiką powołania człowieka świeckiego).

Dużą pomocą w dziele ewangelizacji doświadczenia świata, kultury może stać się najnowsza encyklika społeczna Benedykta XVI. Ona bowiem, poza inspiracją do refleksji nad życiem społecznym, niesie wielki formacyjny program w tym względzie.

W ramach ewangelizacji w życiu codziennym szczególnie ważne są trzy wymiary:

- ewangelizacja naszej pracy zawodowej, czy też w domu,
- ewangelizacja życia rodzinnego i małżeńskiego,
- ewangelizacja odpoczywania.

Każde z nich może być miejscem, gdzie sami borykamy się z naszym życiem w duchowej separacji do Boga, dźwigając naszą codzienność w zaklętym kręgu egoizmu i niewiary w obecność Boga i Jego pomoc nam, lub otwierając się na Boga i wspólnie z Nim pracując, tworząc rodzinę czy odpoczywając.

Drugim wymiarem naszego apostołstwa jest apostołstwo zorganizowane w ramach ruchu, czy szerszej wspólnoty Kościoła.

I tutaj podczas naszego ostatniego Kongresu Ogólnopolskiego (2005-2007) ukazane zostały w 14 obszarach życia nowe wyzwania ewangelizacyjne i apostołskie oraz wskazane te, które już realizujemy i są ważne na przyszłość. Wśród tych obszarów ewangelizacji trzeba wymienić: ewangelizację postawy konsumpcji, pracę z rodziną, dziećmi, młodzieżą, pracę z osobami starszymi, ochronę życia, pomoc biednym, zaangażowanie w rozwój życia gospodarczego, rozwój kultury oraz mediów i ekologię. Opracowanie na ten temat można znaleźć w książce wydanej przez Ogólnopolską Radę Ruchów Katolickich: „Służyć Królestwu Bożemu w świecie” oraz w Suplemencie do tej książki.

2. Praca nad promocją powołania człowieka świeckiego

Kolejnym wezwaniem, nad którym się koncentrujemy w tym roku naszej pracy to promocja powołania człowieka świeckiego, coraz bardziej pogłębione odczytywanie jego duchowości oraz teologii laikatu. Temu głównie służyła działalność Centrum Duchowości Świeckich.

Narasta zapotrzebowanie na pozytywne przedstawianie specyfiki powołania człowieka świeckiego, co jest ważnym zadaniem zarówno dla świeckich, jak i dla kapłanów. Praca, aby osoby świeckie coraz pełniej rozumiały i przeżywały swoje powołanie dopomoże do uwolnienia ich od negatywnego doświadczenia kościoła „masowego” i anonimowości w Kościele oraz odczytania swojej pozytywnej roli we wspólnocie Kościoła.

Ważnym wezwaniem jest dobre przygotowanie kleryków do pracy ze świeckimi poprzez wprowadzenie w seminariach duchownych, tam gdzie tego jeszcze nie ma, wykładów na temat teologii laikatu, duchowości świeckich oraz teologii zrzeczeń katolickich.

Natomiast w ramach pracy ruchów, stowarzyszeń oraz przy parafiach powinny być prowadzone spotkania i wykłady, które pomagają świeckim coraz pełniej podejmować powołanie, jakim je Bóg obdarzył, docierając do jak najszerzej grupy osób.

3. Pogłębione życie duchowe prowadzi do bardziej aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym

Kolejnym zagadnieniem naszej pracy to ukazanie drogi, że pogłębione życie duchowe prowadzi do większej aktywności w świecie, w życiu społeczno-kulturowym. Wychodząc naprzeciw szkodliwej postawie prywatyzacji wiary, z jaką dziś mamy do czynienia w Kościele w Polsce, podjęte zostały starania formacyjne, które zmierzały do tego, aby pomóc w doświadczeniu i zobaczeniu, że działanie Ducha Świętego nie ogranicza się tylko do działania w sercach poszczególnych ludzi, ale pragnie On dokonywać przemiany kultury, struktur, stylu życia i działalności ludzi oraz instytucji. Temu służyły dwa wydarzenia w 2009 roku, które nas przygotowywały do tej pracy.

Pierwsze związane było z 30-rocznicą I Pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny i słowami: „Niech stąpi Duch Twój i odnowi oblicze tej ziemi”. Tu poza licznymi konferencjami, rekolekcjami i spotkaniami ogólnopolskimi i w diecezjach - odbyło się Ogólnopolskie czuwanie ruchów na placu Piłsudskiego w Warszawie w dniu 6 czerwca br., które przygotował ruch Światło-Życie współpracując z ORRK.

Drugim wydarzeniem było podjęcie pogłębionej pracy nad nową encykliką Benedykta XVI, co wiązało się ze zorganizowaniem Spotkania Plenarnego ORRK 21 listopada br. poświęconego tej encyklice oraz podjęciem różnych spotkań i działań w diecezjalnych Radach Ruchów i samych ruchach oraz stowarzyszeniach. Ale to dopiero początek naszej pracy nad wykorzystaniem treści tej encykliki do bardziej aktywnego uczestniczenia członków ruchów w życiu społecznym.

4. Rozwój życia wspólnotowego odpowiedzią na postawę „wiera bez przynależności”

W związku z tym, że coraz bardziej dociera do nas w Polsce niebezpieczny trend charakteryzujący się odchodzeniem od traktowania Kościoła jako wspólnoty i ucieczką w indywidualizm duchowy, w myśl zasady: rozwój wiary, życia duchowego – tak, ale bez przynależności do Kościoła jako instytucji, w tym również coraz częściej bez przynależności do jakiegokolwiek ruchu czy stowarzyszenia. Ważnym dla nas wezwaniem było i jest pomoc ludziom poszukującym w ponownym odkryciu wartości i roli życia wspólnotowego Kościoła. Temu zagadnieniu poświęcona była między innymi Konferencja Ogólnopolska ORRK w lutym 2009 r. zatytułowana: „Jak rozwijać życie wspólnotowe w dzisiejszych czasach?”.

Podczas tej konferencji przedstawiono uczestnikom metody pracy formacyjnej, które mogą pomóc w pracy na rzecz pogłębionego zrozumienia sensu i wartości życia wspólnotowego w Kościele, uczulono też na wartość różnorodnej formy wspólnotowości, jakiej możemy doświadczać obecnie w Kościele, w tym także w ruchach.

Ważna jest troska o każdy rodzaj głębszej wspólnotowości - poza niedzielnym udziałem we mszy św. - nawet trwającej krótko, czy też dokonującej się od czasu do czasu.

Widać wyraźnie, że tam gdzie pojawiają się liderzy charyzmatyczni, odważnie dążący do świętości osobistej i pomagający w jej osiągnięciu innym, tam grupy, wspólnoty, ruchy się rozwijają i promieniają, tam gdzie brakuje ludzi oddanych Ewangelii i Chrystusowi, gdzie pojawia się wyrachowanie, szukanie ludzkiej chwały i pozorna świętość, tam grupy, wspólnoty wcześniej czy później zamierają.

5. Poszukiwanie odpowiedzi na kryzys życia małżeńskiego i rodzinnego

Pracując od lat na rzecz rodziny i małżeństwa chcieliśmy w tym roku bardziej się skoncentrować na pomocy rodzinom przeżywającym kryzysy oraz nad zaktywizowaniem pracy duszpasterskiej ruchów wobec par niesakramentalnych. Dlatego zorganizowaliśmy Konferencję zatytułowaną: „Jak przetrwać kryzys w małżeństwie i rodzinie?” podczas której specjaliści, ludzie od wielu lat pracujący z małżeństwami znajdującymi się w kryzysie, przedstawili metody pracy z takimi rodzinami.

Jednocześnie zaprosiliśmy duszpasterzy, którzy mają największe doświadczenie w pracy z parami niesakramentalnymi, aby podzieli się owocami swojej pracy oraz pomogli nam ukazać jak członkowie ruchów mogą pomagać tej coraz większej grupie par również tym, którzy nie chcą podjąć małżeństwa sakramentalnego.

O. Adam Schulz SJ
Odpowiedzialny za formację ORRK

Informacje ze Spotkania Rady Programowej ORRK

6 lutego br. odbyło się kolejne spotkanie Rady Programowej ORRK. Zaszczycił nas swoją obecnością Ksiądz Biskup Józef Kupny, Delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich.

Zasadniczym tematem obrad była wymiana doświadczeń oraz informacji na temat zgłębiania przez ruchy i stowarzyszenia problemów poruszanych przez Ojca Świętego Benedykta XVI w Encyklice „Caritas in veritate”. O. Adam Schulz SJ odpowiedzialny za formację w ORRK

wprowadził w tę dyskusję. W swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na konieczność refleksji w ruchach i stowarzyszeniach nad ewangelizacją w dwóch wymiarach: 1) ewangelizacja serca i ducha – ważne jest świadectwo oraz 2) ewangelizacja świata. W pierwszym wymiarze chodzi o ewangelizację serca, intelektu i sumienia. W drugim, cytując encyklikę Pawła VI o ewangelizacji: „Kościół nie tylko ma głosić Ewangelię w coraz odleglejszych zakątkach ziemi i coraz większym rzeszom ludzi, ale także mocą Ewangelii ma osiągnąć i jakby przewracać kryteria oceny, hierarchię dóbr, postawy i nawyki myślowe, bodźce postępowania i modele życiowe rodzaju ludzkiego, które stoją w sprzeczności ze słowem Bożym i planem zbawczym.” (EN 19) - podkreślił konieczność ewangelizacji doświadczenia życia społecznego. Nowa encyklika Benedykta XVI jest odpowiedzią na problem poruszany przez Pawła VI.

Stwierdził również, że w Polsce religijność jest bardziej kultyczna, a mniej społeczna; nie tylko hierarchowie ale przede wszystkim laikat winien to wziąć pod uwagę. Dlatego też ważne jest dokonywanie zmian w życiu społecznym zaczynając od siebie, od swego otoczenia. Mamy być ewangelizatorami świata w Chrystusie. Ważne jest wcielanie etyki w życie społeczeństwa oraz w środowisko pracy – promowanie logiki zysku i logiki daru w społeczeństwie. Spotkania i konferencje dotyczące Encykliki zachęcają uczestników przede wszystkim do zapoznania się z jej tekstem, mogą też być inspiracją do podjęcia refleksji nad jej urzeczywistnieniem.

W dyskusji zwracano uwagę, że ruchy i stowarzyszenia zapoznają się z tekstem Encykliki w różny sposób, bądź poprzez organizowanie otwartych debat, seminariów czy wysłuchiwanie referatów przygotowanych przez członków ruchów albo zapraszanych specjalistów z katolickiej nauki społecznej. Podkreślono fakt, że niektóre ruchy w swojej specyfice mają założenia zawarte w Encyklice - ekonomia komunii, logika daru i logika zysku (Wspólnota Chemin Neuf – rezygnacja z części wynagrodzenia, Focolari – część zysku przeznaczana na potrzeby ruchu bądź inne, Sodalicje Mariańskie – Federacja SM jest organem prowadzącym szkoły, szkoły udostępniają swoją siedzibę do różnych działań Federacji oraz pokrywają niektóre koszty działań apostołskich, Civitas Christiana – część zysku przeznaczana na działalność edukacyjną i apostołską). Stwierdzono, że potrzebny jest list Episkopatu Polski do wiernych w sprawach społecznych. Zwrócono uwagę na potrzebę organizacji spotkań z przedsiębiorcami i samorządowcami.

Ksiądz Biskup podkreślił, konieczność przewyciężania rozdwojenia w sprawie prywatnej i społecznej, które jest pozostałością komunizmu. Konieczne też jest wprowadzenie zmian: nie dawać, lecz uczyć, pomagać, również w ruchach – wspierać liderów, aby umieli odczytywać Encyklikę i przekazywać istotne treści dalej, ale też prosić księży o pomoc w odczytaniu przesłania, jakie ona niesie. Czytając tekst należy rozważać każde słowo głęboko i działać – np. pokazywać przedsiębiorstwa działające wg zasad katolickiej nauki społecznej.

W podsumowaniu dyskusji O. Adam Schulz stwierdził, że ważne jest by nie odkładać Encykliki na półkę, by zwracać uwagę na wymiar praktyczny i społeczny.

Przewodnicząca ORRK omówiła propozycję programu kolejnego Spotkania Plenarnego ORRK, które odbędzie się 17 kwietnia 2010 roku. Będzie ono poświęcone zagadnieniu walki duchowej w życiu społecznym. Przedstawione to zostanie w trzech wystąpieniach: „Świat miejscem walki duchowej. Jak w niej zwyciężyć?” – O. Adam Schulz, „Rola wspólnoty w walce duchowej” – Ks. Roberto Saltini, „Sylwetka duchowa błogosławionego Ks. Jerzego Popiełuszki” – o. dr Gabriel Bartoszewski OFM Cap, współautor dokumentów w procesie beatyfikacyjnym ks. Jerzego. Podczas spotkania przewidziane jest specjalne modlitwa przy grobie Błogosławionego, którą poprowadzi ks. Zygmunt Malacki, proboszcz parafii Św. Stanisława Kostki.

Następnie O. Adam Schulz przedstawił kierunki pracy ORRK na rok 2010 – referat jest zamieszczony w bieżącym numerze Serwisu ORRK.

Przewodnicząca ORRK zaapelowała o aktywny udział w wyborach prezydenckich oraz zaangażowanie się w kandydowanie do rad samorządu terytorialnego, a kolejno w wyborach parlamentarnych.

Przypomniała też, że program duszpasterski dla Kościoła w Polsce na lata 2010-2013 ma temat „Kościół domem i szkołą komunii”. „We wspólnocie z Bogiem” to hasło roku pierwszego, który rozpocznie się w Adwencie br.

Regina Pruszyńska
Przewodnicząca ORRK

Ruchy katolickie o ewangelizacji

Informacja KAI

W Domu Pielgrzyma przy parafii pw. św. Stanisława Kostki w Warszawie odbyła się 20 lutego br. Konferencja Ogólnopolskiej Rady Ruchów Katolickich. Tym razem spotkanie liderów ruchów i stowarzyszeń poświęcone było ewangelizacji.

Jak powiedział o. Adam Schulz, odpowiedzialny za formacje w Ogólnopolskiej Radzie Ruchów Katolickich, uczestnicy zastanawiali się jak dzisiaj ma wyglądać ewangelizacja różnych wymiarów życia społecznego czy zawodowego. Stąd na spotkanie zaproszono osoby, które zajmują się ewangelizacją w różnych obszarach: polityków, biznesmenów, ludzi kultury, nauczycieli, dziennikarzy a także rodziny.

Świadectwa w czasie konferencji złożyli m. in. radny częstochowski Konrad Głębocki, profesor nadzwyczajny Politechniki Warszawskiej Jan Ogradzki, a także Sławomir Śmietanowski, informatyk ze Spotkania Przedsiębiorców Chrześcijan i sportowiec Eleonora Sikora, członek Wydziału Piłkarstwa Kobiecego PZPN w Warszawie. O nieustającej aktualności posługi ubogim mówił ks. Zbigniew Sobolewski, sekretarz Caritas Polska.

Zdaniem o. Schulza bardzo potrzeba dziś świadomej pracy na rzecz rozwoju ewangelizacji i doświadczenia życia społecznego i kulturowego. „To ważne wyzwanie, które stoi przed nami, ponieważ konfrontacja z różnymi formami ideologii laickiej, konsumpcyjnej, jest bardzo zdecydowana, stąd i nasza odpowiedź jako chrześcijan powinna być bardziej zdecydowana” - stwierdził jezuita.

Odpowiedzialny za formację w Ogólnopolskiej Radzie Ruchów Katolickich zauważył, że aktywność ewangelizacyjna świeckich jest pomocą w budowaniu i rozwoju Królestwa Bożego pośród nas. „Chcemy jeszcze bardziej świadomie podjąć współpracę z Bogiem, budującym Królestwo Boże w różnych obszarach dnia życia codziennego, w jakich uczestniczą członkowie ruchów” - wyjaśnił.

W konferencji uczestniczyli przede wszystkim liderzy różnych ruchów i stowarzyszeń, dzięki czemu udało się pokazać „całą paletę aktywności ewangelizacyjnej” w różnych obszarach życia społecznego. „Jest to odpowiedź na nasze poszukiwania jak dzisiaj ludziom nieść trochę więcej nadziei, sprawiedliwości społecznej, bo ewangelizacja to również budowanie sprawiedliwości społecznej i większej troski o człowieka” - podkreślił o. Schulz.

Zakonnik zwrócił uwagę, że podstawowym pragnieniem ruchów katolickich jest ewangelizowanie świata, w miejscach gdzie żyjemy, tworzymy rodziny, pracujemy, budujemy więzi sąsiedzkie, społeczne czy lokalne. „Tu jest istota naszego pragnienia i zainteresowania. Dzisiaj tę potrzebę widzimy bardzo wyraźnie. Świat aż prosi się o Dobrą Nowinę, o jakiś nowy sens, o nadzieję i bardziej ludzkie i Boże spojrzenie na to wszystko, co się dzieje” - powiedział.

Konferencja o ewangelizacji to kolejny etap recepcji III Ogólnopolskiego Kongresu Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich, który odbył się w latach 2005-2007. W ramach 14 kongresów tematycznych, przez dwa lata, członkowie ruchów starali się wypracować odpowiedź na pytanie, jak służyć Królestwu Bożemu w świecie.

O. Schulz dodał, że odbywająca się dzisiaj konferencja była kolejną, która z jednej strony miała pomóc tym, którzy zaczynają ewangelizować czy bardziej świadomie chcą podjąć ewangelizację a z drugiej była zebraniem owoców, doświadczeń, dzielenia się nimi.

„Wszyscy poszukujemy sposobu jak dzisiaj ewangelizować miejsce pracy, jak ewangelizować w środowisku życia ekonomicznego czy politycznego, czy też rodzinnego. Musimy się wzajemnie uczyć od siebie jak to czynić bardziej owocnie, skutecznie, tak by nasza praca wydawała dobre owoce” - stwierdził o. Schulz.

Ubogich zawsze mieć będziecie – nieustająca aktualność postługi ubogim *Referat wygłoszony podczas Konferencji ORRK poświęconej ewangelizacji w dniu 20.02.2010*

1. „Bo ubogich zawsze macie u siebie”.

W Ewangelii znajdujemy opis wydarzenia, które miało miejsce w domu Szymona Trędowatego (Mk 14,1-9). Podczas uczty pewna kobieta namaściła głowę Chrystusa drogocennym olejkiem. Gdy niektórzy biesiadnicy, oburzeni tym gestem, w którym widzieli zwyczajne marnotrawstwo, mówili między sobą źle o tej kobiecie, Jezus pochwalił jej czyn i wypowiedział zdanie, którego prawdziwość możemy potwierdzić i my, ludzie współcześni: „Bo ubogich zawsze macie u siebie i kiedy zechcecie, możecie im dobrze czynić” (Mk 14,7).

Rzeczywiście, zjawisko ubóstwa nie zniknęło z powierzchni ziemi. Głód i niedożywienie, brak dostępu do wody pitnej, bezdomność, nieuleczalne choroby dziesiątkujące całe kontynenty, bezrobocie, cierpienia spowodowane przez wojny i konflikty zbrojne, to problemy, jakie towarzyszą ludzkości od wieków i trapią współczesny świat. Co więcej: do zakorzenionych dobrze w rzeczywistości świata form ubóstwa materialnego, wyrażających się w braku możliwości zaspokojenia nawet elementarnych potrzeb życiowych doszły nowe biedy. Do ubóstwa materialnego dochodzi coraz częściej ubóstwo duchowe. Innym rodzajem ubóstwa jest bieda powstała w wyniku braku trwałych więzi społecznych i niezaspokojenia potrzeby przynależności do innych, wspólnoty. Spotykamy się ze zjawiskiem izolacji społecznej i osamotnienia zwłaszcza wśród osób starszych. Czują się one często zapomniane, opuszczone przez najbliższych. Doświadczają go również chorzy psychicznie, więźniowie, niepełnosprawni, emigranci, rodziny niepełne, nieletni, nastolatki.

Współczesny człowiek cierpi na zanik poczucia sensu własnego życia i nie widzi jego wartości. To jest jeszcze jeden rozpowszechniony rodzaj ubóstwa. Cierpienie sprawia mu brak Boga, przeżywana „pustka egzystencjalna” i poczucie głębokiej samotności. Doświadczają ubóstwa i nieautentyczności relacji międzysobowych, gdyż, jak mówił poeta Tadeusz Różewicz „ocieramy się o siebie do krwi”, ale „tak bardzo samotni”.

2. Ubóstwo jako wciąż aktualne wyzwanie

Dla chrześcijan – budowniczych królestwa Bożego na ziemi - ubóstwo jest faktem, który stanowi wyzwanie. Nie możemy zgodzić się na bezczynność, bierność, wobec wielkiego cierpienia, jakie rodzi ubóstwo materialne i duchowe, religijne, społeczne i kulturowe. Tak, jak Chrystus, który przyszedł na świat, by „aby ubogim nieść dobrą nowinę, więźniom głosić wolność, a niewidomym przejrzenie; aby uciśnionych odsyłać wolnymi, aby obwoływać rok łaski od Pana” (por. Łk 4,18-19) chrześcijanin czuje się moralnie zobowiązany do walki z ubóstwem.

Imperatyw moralny pomagania innym w potrzebie znajduje uzasadnienie w ewangelicznym przykazaniu miłości bliźniego (zob. Mt 22,39) oraz w tym, że Chrystus niejako utożsamia się z ubogimi (zob. 2 Kor 8,9). Czyni on kryterium Sądu ostatecznego dobro uczynione z miłości do bliźniego, który jest słaby, chory, uwięziony, głodny... Słowa Chrystusa: „Pójdźcie, błogosławieni Ojca mego, weźcie w posiadanie królestwo, przygotowane wam od założenia świata! Bo byłem głodny, a daliście Mi jeść; byłem spragniony, a daliście Mi pić; byłem przybyszem, a przyjęliście Mnie; byłem nagi, a przyodzialiście Mnie; byłem chory, a odwiedziliście Mnie; byłem w więzieniu, a przyszliście do Mnie. Wówczas zapytają sprawiedliwi: Panie, kiedy widzieliśmy Cię głodnym i nakarmiliśmy Ciebie? spragnionym i daliśmy Ci pić? Kiedy widzieliśmy Cię przybyszem i przyjęliśmy Cię? lub nagim i przyodzialiśmy Cię? Kiedy widzieliśmy Cię chorym lub w więzieniu i przyszliśmy do Ciebie? A Król im odpowie: Zaprawdę, powiadam wam: Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili” stały się podstawą miłosiernej miłości, i uczyniły ją drogą wzrastania w zjednoczeniu z Bogiem. Troska o ubogich jest zarazem gestem miłości wobec Chrystusa. Jak zauważył Jan Paweł II w *Liście do młodych* w 1996 r: „Jezus mieszka obok was, w braciach, z którymi dzielcie codzienną egzystencję. Jego oblicze jest obliczem najuboższych, zepchniętych na margines, nierzadko ofiar niesprawiedliwego modelu rozwoju, który na pierwszym miejscu stawia zysk, a człowieka traktuje jako środek, a nie cel. Dom Jezusa znajduje się w każdym miejscu, gdzie człowiek cierpi, bo jego prawa nie są respektowane,

nadzieje zdradzane, a udręki lekceważone. Tam, pośród ludzi, znajduje się dom Chrystusa, który prosi, byście w Jego imieniu otarli płaczącym łzy i przypomnieli każdemu czującemu się samotnie człowiekowi, że nikt nie jest sam, jeśli złoży w Nim swoją nadzieję”.

Papież Benedykt XVI w swej pierwszej encyklice *Deus caritas est* przypomniał, że „Miłość bliźniego zakorzeniona w miłości Boga jest przede wszystkim powinnością całej wspólnoty kościelnej, i to na każdym jej poziomie: od wspólnoty lokalnej, przez Kościół partykularny, aż po Kościół powszechny w jego wymiarze globalnym. Również Kościół jako wspólnota powinien wprowadzać miłość w czyn” (nr 20). Czynienie dzieł miłosierdzia, pomaganie ubogim i potrzebującym wsparcia nie ma zatem charakteru fakultatywnego ani w życiu Kościoła ani w życiu poszczególnych wiernych.

3. Drogi przezwyciężania ubóstwa

W przeszłości w walce z ubóstwem wystarczały bardzo proste formy pomagania bliźnim w potrzebie. Katechizm mówiąc o czynkach miłosierdzia względem ciała i duszy. Zatem trzeba było: „głodnych nakarmić, spragnionych napoić, podróżnych w dom przyjąć, nagich przyodziać, więźniów odwiedzać i pocieszać chorych”.

Poszczególni chrześcijanie, a także lokalne wspólnoty kościelne, miały moralny obowiązek pomagania ubogim poprzez jałmużnę. Zwłaszcza czas Wielkiego Postu był okresem szczególnego jej praktykowania.

Obecnie nie wystarcza już pomoc doraźna polegająca na rozdawaniu pieniędzy, żywności lub odzieży. Nowe zjawiska wymagają nowych odpowiedzi. „Trzeba, aby w obliczu tej sytuacji chrześcijanin uczył się wyrażać swą wiarę w Chrystusa przez odczytywanie ukrytego wezwania, jakie On kieruje do niego ze świata ubóstwa. W ten sposób będzie można kontynuować tradycję miłosierdzia, która już w minionych dwóch tysiącleciach wyraziła się na wiele różnych sposobów, ale która obecnie wymaga może jeszcze większej inwencji twórczej. Potrzebna jest dziś nowa «wyobraźnia miłosierdzia», której przejawem będzie nie tyle i nie tylko skuteczność pomocy, ale zdolność bycia bliźnim dla cierpiącego człowieka, solidaryzowania się z nim; tak, aby gest pomocy nie był odczuwany jako poniżająca jałmużna, ale jako świadectwo braterskiej wspólnoty dóbr” (NMI nr 50).

Chrześcijanie starają się być głosem ubogich: upominać się o poszanowanie ich godności i respektowanie należnych im praw. „Największą krzywdą, jaką wyrządzamy ubogim, – pisze Matka Teresa z Kalkuty – jest nasze przeświadczenie, iż oni do niczego się nie nadają. Nie przywiązujemy wagi do traktowania ich z szacunkiem i cziłą należą dzieciom Bożym”. Dlatego Kościół zwracając się do rządzących i społeczeństw przypomina zasady miłości i sprawiedliwości społecznej, solidarności i braterstwa między wszystkimi ludźmi. Demaskuje sytuacje wyzysku i przemocy wobec ubogich, biorąc ich w obronę wobec możnych i bogatych. Encyklika *Caritas in veritate* jest wymownym przykładem opowiedzenia się Kościoła współczesnego za światem, w którym znajdzie się miejsce dla wszystkich: także dla chorych, słabych, starszych, biednych, niepełnosprawnych.

Walka z ubóstwem przybiera dzisiaj postać walki o miejsce w życiu społecznym i gospodarczym świata dla takich wartości ewangelicznych, wśród których na czele wysuwa się miłość i odpowiedzialność za bliźnich.

Zdajemy sobie sprawę z tego, że nie wystarczy zaspakajanie bieżących potrzeb materialnych, niesienie ulgi w cierpieniu lub niedostatku, ale trzeba wspierać ubogich w ich wysiłkach nad zmianą stanu w jakim się znajdują. Chodzi o stwarzanie perspektyw i dawanie szans rozwoju, wydzwignięcia się z ubóstwa i „stanięcia na własnych nogach”. Dlatego Kościół popiera rozwój oświaty i przedsiębiorczości. Obecnie wiele placówek kościelnych zajmuje się stwarzaniem warunków ekonomicznego i kulturowego rozwoju jednostek i wspólnot. Chrześcijanom leży na sercu udzielenie pomocy, która zaktywizuje potencjał tkwiący w ubogich, sprawi, że staną się oni sami twórcami swej przyszłości. Przykładem niech będzie pielgrzymka Benedykta XVI do Kamerunu i Angoli, podczas której papież apelował o oddłużenie Afryki, stworzenie warunków dla rozwoju rolnictwa i handlu na uczciwych zasadach, pomoc w walce z analfabetyzmem, pomoc technologiczną i dostęp do osiągnięć naukowych, promocję rodzimej gospodarki i kultury.

Zakończenie

Realistycznie patrząc na świat skażony grzechem egoizmu i pychy, zdajemy sobie sprawę, że nie zlikwidujemy całkowicie nędzy i cierpienia. Niemniej jednak ufni w Bożą Opatrzność, która czuwa nad wszystkimi staramy się poprzez swój wkład cierpliwie pomnażać dobro w świecie, który stając się sprawiedliwszy i lepszy, jednocześnie staje się bliższy Boga. Zatem: bądźmy świadkami Miłości!

* * * * *

W skrócie

- Konferencja Episkopatu Polski zatwierdziła nowy statut Stowarzyszenia Ruchu Pomocników Matki Kościoła podczas 347. Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski. Nastąpiła też zmiana na stanowisku Krajowego Duszpasterza Ruchu, którym został ksiądz dr Teofil Siudy z Archidiecezji Częstochowskiej.

- Kongregacja ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego dekretem z dnia 14 września 2009 r. zatwierdziła Klerycki Instytut Zakonny Wspólnoty Chemin Neuf, jako Instytutu na prawie papieskim.

- Podczas 351. Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski, w dniu 9 marca 2010 roku, powołano opiekuna Ruchu Rodzin Nazaretańskich, którym został bp Andrzej Siemieniowski oraz asystenta krajowego ks. Pawła Gwiazdę z archidiecezji warszawskiej. Podjęto również decyzję o opracowaniu jednolitych materiałów formacyjnych RRN dla wszystkich polskich diecezjach. Pragniemy również poinformować, że O. Adam Schulz SJ od 7 do 10 kwietnia poprowadzi Ogólnopolskie Rekolekcje dla kapłanów z RRN oraz weźmie udział w Ogólnopolskiej Pielgrzymce RRN na Jasną Górę.

* * * * *

Życzenia Wielkanocne

*„Zmartwychwstał już Chrystus, Pan mój i nadzieja,
A miejscem spotkania będzie Galileja”
(Sekwencja z Niedzieli Zmartwychwstania Pańskiego)*

Drodzy Liderzy Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich!

Na czas radosnego świętowania największego wydarzenia w historii ludzkości, jakim jest Zmartwychwstanie Pańskie przesyłamy Wam najlepsze życzenia. Niech Chrystus Pan, który swoją Męką i Zmartwychwstaniem odmienił los każdego człowieka, przywracając mu życie w jedności z Bogiem, umocni Was do dawania świadectwa Miłości o Jego Mocy w dzisiejszym świecie. Niech Zmartwychwstały będzie też światłem, mocą i nadzieją w realizacji powołania człowieka świeckiego każdego z Was oraz w ewangelizacji tych środowisk, w których jesteście i do których Bóg Was posyła. Niech On, Jedyne, bez którego świat traci swój cel, będzie zaczynem Królestwa Bożego w Was i pośród Was.

W Roku Kapłańskim, składając dziękczynienie za posługę wielu Księży pracujących w ruchach i stowarzyszeniach prosimy Chrystusa, Najwyższego Kapłana, o błogosławieństwo dla ich pracy i o nowe powołania do tej posługi.

Dziękując Panu Bogu za dar kolejnych polskich błogosławionych: Księdza Jerzego Popiełuszki i Jana Pawła II, życzymy Wam dobrego przygotowania do Ich beatyfikacji. Niech świadectwo wiary Błogosławionych i męczeństwo Księdza Jerzego będą zaczynem nowych sił do pogłębiania życia duchowego, rozwoju życia wspólnotowego Waszych Ruchów i Stowarzyszeń oraz przemiany świata na kształt zacynu.

O. Adam Schulz SJ
Odpowiedzialny za Formację w ORRK

Regina Pruszyńska
Przewodnicząca ORRK

Kalendarz najbliższych spotkań ORRK

- 17 kwietnia - Spotkanie Plenarne ORRK, godz. 10.30
- 22 maja - Konferencja poświęcona ekologii i konsumpcji, godz.10.00
- 6 czerwca – Beatyfikacja ks. Jerzego Popiełuszki, Warszawa

* * * * *

Publikacja Ogólnopolskiej Rady Ruchów Katolickich
01-015 Warszawa, Skwer Ks. Kard. Stefana Wyszyńskiego 6; serwis.orrk@tlen.pl
Redakcja: Krystyna Bolewska, Regina Pruszyńska, ks. Roberto Saltini,
O. Adam Schulz SJ (red. naczelny)